

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/66/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201117
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201117.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky: P. C., trvale bytom H., prechodne bytom P., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/51/2013 - 76 zo dňa 12. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/51/2013 - 76 zo dňa 12. februára 2014 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo 7. marca 2013, ktorým odporkyňa navrhovateľke podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon) v znení neskorších predpisov, zamietla žiadosť o invalidný dôchodok z 25. februára 2013, lebo podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Pobočky v Bratislave z 25. februára 2013 nemá mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne zo 7. marca 2013 ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 OSP.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým namietala mieru poklesu jej zárobkovej činnosti, ktorá bola stanovená vo výške 40 %. Vo svojom odvolaní navrhovateľka podrobne rozpísala množstvo zdravotných problémov, ktoré mala či už pred operáciou, alebo po nej a tiež do akej miery jej zdravotné problémy zasahujú do života a aké komplikácie jej to prináša. Poukázala najmä na zmenu svojho psychického stavu po operácii, na bolesti prevažne na pravej strane krížovej oblasti, ktorá bolesť pokračuje do nôh, pričom poväčšine končí kŕčmi. Kŕče sa začali postupne objavovať už aj na rukách.

Navrhovateľka uviedla aj ďalšie diagnózy - M 54 - mierny bulding L2, L3, L4, L5, S1, facetová artróza, osteoporóza na hranici normálu. Po radikálnej hysterektomii nastáva rednutie kostí, vypadávanie vlasov a zubov. Navrhovateľka nesúhlasila s názormi posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, že by predmetné nálezy navrhovateľky boli na posudzovanie bezvýznamné a tiež, že by mali prameniť z negatívnych pocitov z operácie. Navrhovateľka tiež uviedla, že sa jej stáva, že kráča rovno a narazí do vecí, ťahá ju to na pravú stranu, robia sa jej hviezdičky, kruhy pred očami. V noci, ale aj cez deň býva často prepotená, musí sa neustále prezliekať, máva návaly tepla a chladu, závraty, zvykne byť často precitlivená, bez príčiny plače a v noci bez liekov skoro ani nespí. Po operácii nastali neznesiteľné bolesti brucha, pretože pozdĺž operačnej rany a v brušnej dutine sa vytvorili hypoechog. ložiská rôznej veľkosti, zápalové ložiská. Po preliečení bolestí neustúpila natrvalo, raz je intenzívna, inokedy extenzívna. Po prekonanom zápale diagnostikovali navrhovateľke hemangion na pečeni, ktorý nález pred operáciou nemala, súvisí práve s prekonaným zápalom spolu s poskrúcanými črevami a vzrastami, ktoré vzrasty treba operovať. Navrhovateľka uviedla, že po operácii, hoci sa snažila začleniť do pracovného života, čo sa spočiatku aj darilo, nebolo to možné, nakoľko jej stav sa zhoršoval aj naďalej, resp. k zlepšeniu nedochádzalo a ani nedochádza. Záverom navrhovateľka uviedla, že po radikálnej hysterektomii nastali v jej tele hormonálne zmeny, zmeny v prsníkoch, bolesti prsníkov, jej zdravotný stav sa zhoršil a preto žiadala najvyšší súd, aby žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok vyhovel.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky označila uvádzané dôvody za neopodstatnené. Podľa jej názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13. apríla 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach

sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, t. j. že odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo 7. marca 2013 podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, zamietla žiadosť o invalidný dôchodok z 25. februára 2013, lebo podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Pobočky v Bratislave z 25. februára 2013 nemá mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zdravotný stav navrhovateľky po podaní žiadosti o dávku sociálneho poistenia (invalidný dôchodok) v súlade so zákonom o sociálnom poistení v správnom konaní, teda pred vydaním preskúmaného rozhodnutia posudzovala posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava dňa 25. februára 2013. Po vlastnom vyšetrení navrhovateľky a zhodnotení predložených odborných lekárskeho nálezov a to prepúšťacej správy z Onkologického ústavu sv. Alžbety, s.r.o. Bratislava, gynekologické vyšetrenia, interné vyšetrenia, psychiatrické vyšetrenia dospela k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky sú choroby ženských pohlavných orgánov a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovila podľa prílohy č. 4 k zákonu a to kapitoly XIII, položky 4 - zhubné ochorenie kľčka maternice, písm. a) - ľahké štádium na hornej hranici, t. j. 40 %. Zároveň uviedla, že psychiatrické ochorenie je posudkovo nezávažné. Na tomto závere posudková lekárka zotrvala aj po podaní opravného prostriedku navrhovateľkou.

V súdnom preskúmaní konaní zdravotný stav navrhovateľky posudzovala posudková lekárka Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Bratislave dňa 6. júna 2013. Po vlastnom vyšetrení a zhodnotení odborných lekárskeho nálezov, ktoré boli navrhovateľkou predložené a ktoré sú súčasťou posudkového spisu, ako aj novo doložených lekárskeho nálezov z mamografického vyšetrenia, neurologického vyšetrenia, psychiatrického vyšetrenia a dospela k zhodnému záveru ako posudková lekárka v správnom konaní, teda že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky sú choroby ženských pohlavných orgánov s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XIII, položky 4, písm. a) na hornej hranici, t. j. 40 %. Uviedla, že dva roky od operačného výkonu v súvislosti s rozhodujúcim zdravotným postihnutím je toto v remisii. Bolesti chrbtice sú posudkovo nevýznamné adekvátne veku a primeraným degeneratívnym zmenám. Subjektívne ťažkosti, ktoré udáva navrhovateľka nevykazujú korelát s neurologickým obrazom ochorenia, v zostatkovom neurologickom náleze nie sú komplikácie typu obrna dolných končatín, úbytku svalovej hmoty, porúch citlivosti atď. Funkčné postihnutie driekovo-križového segmentu chrbtice vykazuje mierny stupeň. Psychiatrická ambulantná liečba je dostatočne účinná, jedná sa o reakciu na stres s depresívnym obrazom, eventuálne depresívne epizódy, nejedná sa o endogénnu depresiu, ani recidivujúcu depresívnu poruchu. Ani jedno zo sekundárnych ochorení nepodmieňuje zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

V doplnení posudku na pokyn súdu z 15.01.2014 posudková lekárka zhodnotila novo doložené odborné nálezy, ktoré boli zaslané navrhovateľkou súdu, za jej prítomnosti a konštatovala, že v predmetných vyšetreniach sú uvádzané mnohopočetné subjektívne ťažkosti navrhovateľky, ktoré však nevykazujú klinický korelát s diagnostickými závermi odborných vyšetrení. Prevažná väčšina z nich je podmienená negatívnymi pocitmi po operačnom zákroku u navrhovateľky. Pridružené sekundárne ochorenie, ktoré sú uvedené v diagnostike súhrnne vyššie, najmä bolesti chrbtice driekového segmentu - dorzalgie, chronický tráviaci syndróm sú posudkovo nevýznamné, nepodmieňujú zvýšenie percentuálnej miery pre iné zdravotné postihnutia. V klinickom obraze vykazujú dané ochorenia len ľahký stupeň funkčného postihnutia. Steatóza pečene - stukovatenie je záver sonografického vyšetrenia, nie klinický prejav choroby. Navrhovateľka uviedla, že v ambulantnej liečbe psychiatra nepokračuje, neužíva žiadne lieky, pretože psychicky je na tom lepšie, depresívne ladenie a plačlivosť už nepociťuje. Posledné gynekologické vyšetrenie z 9. januára 2014 je s komplexným negatívnym nálezom, stomatologické vyšetrenie vyhodnocuje ako chronickú parodontitídu. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený

objektívne, korektne, nebol podhodnotený, boli akceptované závery všetkých odborných vyšetrení najmä gynekologických, ktoré sú negatívne.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu, resp. nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľkou v súdnom odvolacom konaní predložené lekárske správy, nepredstavujú nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľkou, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti, resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná a priznanie trov konania odporkyni zákon neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.